

АНОТАЦІЯ

навчальної дисципліни: «Історія медицини та медсестринства»

Категорія дисципліни: вибіркова

Шифр та найменування галузі знань: 22 Охорона здоров'я

Код та найменування спеціальності: 223 Медсестринство

Освітньо- професійна програма: Сестринська справа, Лікувальна справа

Освітньо- професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Викладач: Залюбівська Л.С., викладач вищої атестаційної категорії

Загальна кількість годин: 90

Лекції: 30

Семінарські заняття: 10

Самостійна робота: 50

Курс та семестр: III курс 5-й семестр

Форма підсумкового контролю: диференційований залік

Історія медицини та медсестринства є вибірковою дисципліною, яка, відповідно до освітньо-професійної програми «Медсестринство», формує частину загальних компетенцій. Ґрунтується на вивченні загальної історії та тісно з нею пов'язана, вивчає розвиток медичних знань у людському суспільстві в цілому, дає можливість глибше ознайомитися з особливостями становлення медицини у світі та Україні.

Необхідність викладання історії медицини для медичних закладів фахової передвищої освіти України зумовлено невідпинним процесом гуманізації і демократизації освіти, поверненням її до визначення пріоритету загальнолюдських цінностей. Історія медицини, як наука і предмет викладання, грає велику роль у системі підготовки майбутнього фахового молодшого бакалавра, формування прогресивного наукового світогляду і соціально-активної позиції. Тому метою викладання навчальної дисципліни «Історія медицини та медсестринства» є інтерпретація розвитку медицини в

історичній ретроспективі, трактування основних історико-медичних подій, вивчення основних етапів розвитку медицини у зв'язку з розвитком і зміною суспільно-економічних умов, формуванням наук у галузі медицини.

Результати навчання:

Знати:

- основні етапи розвитку медицини у зв'язку з розвитком і зміною суспільно-економічних формацій, загальну періодизацію та хронологію розвитку медицини;
- основні епохи, періоди в історії медицини;
- фактори, що впливають на історію та розвиток медицини і досягнення медицини на різних етапах розвитку світової історії;
- вклад видатних діячів світової та української медичної науки в національну і світову медицину;
- проблеми розвитку охорони здоров'я та сестринської справи в Україні, світі;
- визначення особливостей природничо-наукових і медичних знань,
- характерні риси розвитку лікування в різні періоди історії;

Вміти:

- правильно інтерпретувати та аналізувати розвиток медицини в історичній ретроспективі;
- трактувати основні історико-медичні події;
- застосовувати знання при вирішенні професійних проблем;
- сприяти духовному відродженню української медицини;
- поглиблювати свої знання в медицині;
- орієнтуватися в сучасних проблемах охорони здоров'я і сприяти їх вирішенню.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історії медицини та медсестринства» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Історія України

ОК 05 Філософія

ОК 07 Латинська мова і медична термінологія

ОК 09 Медична біологія

ОК 10 Медична хімія

ОК 11 Анатомія та фізіологія людини

ОК 12 Патоморфологія та патофізіологія

ОК 17 Основи медсестринства та медична маніпуляційна техніка

Зміст дисципліни:

Історія медсестринства та медицини є одним із розділів загальної історії культури людства. Зміст медицини та медсестринства, лікувальні запобіжні засоби, становище медичних працівників цілком залежали і залежать від загальноекономічних умов життя людства, від суспільного ладу, розвитку природничих наук, філософії, техніки. Тому вивчати історію медицини та медсестринства, правильно розуміти їх розвиток можна лише у зв'язку із загальною історією людства, історією України.

Україна в черговий раз перебуває на вирішальному етапі своєї історії. Встановлення істини історичних подій і процесів — джерело духовного відродження нації. Отже, історії України належить важливе місце в системі освіти, оскільки інтелектуальний потенціал працівників визначається не тільки глибокими спеціальними знаннями, а й високими громадянськими й національно-патріотичними якостями.

Історія України, як це і має бути в цивілізованій країні, є частиною національного світогляду, складовою загальної культури як суспільства, так і людини.

Цей курс містить теми, які зосереджують увагу на найважливіших історичних подіях, що відбувалися в різні історичні періоди на території України.

Історія медсестринства та медицини України своїм корінням сягає в глибину віків. До сторінок цієї історії вписано і великий досвід лікарської та сестринської практики, і значні наукові досягнення, діяльність видатних медиків, чий імена увійшли до скарбниці вітчизняної та світової медицини.

Історія медсестринства та медицини допомагає правильно розуміти їх сучасний стан і передбачити перспективи розвитку.

Історія медсестринства та медицини — це наука про виникнення, розвиток і сучасний стан медицини та медсестринства.

Минуле дає можливість простежити в історичній послідовності, як змінювалися зміст медичних знань, спрямованість медичної діяльності залежно від розвитку науки, зміни світогляду.

Загальною метою вивчення цього предмета є засвоєння студентами теоретичних знань про виникнення, розвиток і сучасний стан медицини та медсестринства.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький, метод проблемного викладання.

Методи контролю: усний (виступи на практичних заняттях, усне опитування), письмовий (вправи, завдання), тестовий.

Мова навчання: українська.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Верхратський С. А. Історія медицини / С. А. Верхратський. – К.: Здо-ров'я, 2011. – 352 с.
2. Верхратський С.А., Заблудовський П.Ю. Історія медицини.- К.: Вища школа, 2001. - 431с.
3. Ганіткевич Я.В. Історія української медицини в датах та іменах. – Л.: Наукове товариство ім. Т.Г. Шевченка, 2004.
4. Голяченко О.М., Ганіткевич Я.В. Історія медицини. – Тернопіль: Лілея, 2004.
5. Шегедин М.Б., Мудрик Н.О. Історія медицини та медсестринства. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2003.

Допоміжна література

1. Ганіткевич Я. Український медичний календар на 2014 рік / Ярослав Ганіткевич. – Київ, 2013. – 84 с.
2. Голяченко О.М. Лікарі Вінничини. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2006.
3. Голяченко О.М. Лікарі Тернопільщини. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2006.
4. Грандо А.А., Грандо С.А. Лікарська етика. – К.: Тріумф, 1994.
5. Грицак Е.Н. Популярная история медицины / Е.Н. Грицак. – М.: Вече, 2010. – 464 с. 5.
6. Думка М.С. Про медицину скіфів. – К.: Вища шк. 1990.
7. Імена в медицині у відгомоні часу 2014 рік (перша частина). Календар знаменних та пам'ятних дат / укл.: С.М. Булах, Л.Є. Корнілова, М.С. Сло-боденюк. – Київ, 2013. – 115 с. 4.
8. Конопелько Г.Г., Голяченко А.О. Історія медицини та фармації України. –Тернопіль: Укрмедкнига, 2002.
9. Нобелівські лауреати з фізіології та медицини. Довідник. – Львів, 2000.
10. Павловский Л.И. Великие деятели мировой медицины : монография / Л.И. Павловский. – К. : ДИА, 2013. – 559 с. 3.
11. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: Підручник / Пі-дзаг. ред. Ю. В. Вороненка, В. Ф. Москаленка. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.
12. Ступак Ф.Я. Вступ до історії медицини. Медицина і первісне суспільст-во. – К.: НМУ, 2002.
13. Цимбалюк В. І. Історія української нейрохірургії в портретах / В.І. Цимбалюк. – Київ : Фенікс, 2014. – 232 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Електронні ресурси:

1. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І Вернадського. □Електронний ресурс□. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/4502>
3. Посібник до вивчення курсу «Історія медицини» [Електронний текст] / П. М. Полушкін. – Д.: ДНУ, 2016. – 242 с. [Електронний ресурс] – режим

доступу http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/cd01488c10e047532387816735b53409Istoriya__medicini_1.PDF